

Efter indhentede Oplysninger var mine Oldeforældre bosatte paa Modum i Begyndelsen af det attende Aarhundrede, thi Ministralbogen dersteds udviser at blandt sine flere Børn, lode Ægtefolkene Gaardmand Knud Haraldsøn og Hustru Gyri Gulbrandsdatter Aar 1733 den 16. November døbe deres Datter som var født 12. October s. Aar og som i Daaben fik Navnet Tolline. Senere, men hvor naar, vides ikke, tilflyttede Familien Gaarden Borgen i Aker, hvoraf jeg nu har en Deel, afkjøbt Procurator Lambrecht ved Auction 1838.

Akers Ministralbog udviser at Aar 1764 den 26 May blev førnevnte Toline Knudsdatter Borgen ægteviet med Ungkarl Christopher Hansen samt at disse Ægtefolk samme Aar havde til Daaben en Søn som fik navnet Casper. Denne Casper Christophersen Borgen er altsaa min Fader og er formentlig født i den saakaldte Borgenstue, thi den større Bygning er senere opført. Han var første Gang, 1791 gift med Jf. Mathilde Buch og efter hendes Død, anden Gang med Jf. Elisabeth Kristine Sternberg Aar 1803.

Endvidere udviser Ministralbogen ved vor Frelsers Kirke i Christiania at Aar 1806 den 21. November lode Ægtefolkene Garvermester Casper Borgen og Hustru Elisabeth Kristine, født Sternberg døbe deres Søn som var født 8^e samme Maaned og som i Daaben fik Navnet Carl. Af begge Ægteskab er nu ikke flere Børn i live end jeg.

Ved Branden af Farver Magelsens Gaard 1813, hvor mine Forældre bodde tilleie, mistede De saagodtsom Alt, thi Ilden udbrød om Natten i Farveriet som var i Kjelderens, hvorved hele Huset hurtigt angrebes saa høist ubetydelig reddedes. Saavel jeg som Søster og Magelsens Børn ble bragte saagodtsom nogen ud af det brenende Huus.

I Februar 1814 afgik min Fader Casper Borgen ved Døden og blev begravd i det nuværende Gravsted. - Den 18^e Novbr. s. Aar indgik min Moder Elisabeth født Sternberg nyt Ægteskab med Garvermester Niels Winther, men efterlod i dette ingen Børn.

Under mit Ophold i Udlandet afgik min Stedfader Winther ved Døden i Februar 1827, hvorfor jeg efter Moders Anmodning tog hjem i May s. Aar for under hendes tiltagende Sygdom at bistaa ved den vistnok ubetydelige Handel hun drev med færdigt.....

Høsten 1827 flyttede vi ind i den af Murmester Kiene købte Gaard N. 21 i Pilestrædet og ved Hjælp af et lidet Laan begyndte jeg der et vistnok ubetydeligt Garveri.

Efter i flere Aar at have baaret paa en ulægelig Sygdom, ble det besluttet at Moder skulde forsøge Rigshospitalet, og.....blev hun indlagt i Septbr. 1829.- Tilfældet, eller som vil kalde dette, Guds veier og faderlige

Styrelse gjorde, at hun fik Plads paa same Værelse Louise Carstensen i lang Tiid havde lagt for den Benskade hun i en tidlig Alder havde paadraget sig, men som hun med en skjelden Taalmodighed bar til sin Død.

I Sygdommens og Elendighedens Hjem stiftedes altsaa det første Bekjendtskab mellem hende og mig og som i Sandhed blev mit jordiske Liivslykke.--

Den Gudhengivenhed hvormed hun bar det Kors han i Livets skjønneste Ungdoms Vaar havde paalagt hende i Forening med en ædel, pletfri Carakter og et indtagende Væsen, tiltrak sig saavel Moders som min Opmærksomhed, og som i de tre Maaneder Moder laa der fremkaldte et Venskabsforhold mellem os tre der først ophørte i Døden.

"Men det store Haab os Jesus gav,

"Følger os over Død og Grav."

I December 1828 blev Moder udskreven som incurabel og i Januar 1829 ligesaa Louise Carstensen. - At det Venskab der under saadanne Omstendigheder var knyttet mellem dem, ogsaa fortsattes i Hjemmet, er en Selvfølge. Hendes første Besøg hos Moder den 29^e Januar har fæstet sig uudslætteligt i min Hukommelse og er mig endnu efter hendes Hedenfart en usigelig kjær Erindring, som jeg inderlig beder Gud vedligeholde og bevare. - At disse hendes Besøg i Moders Huus hyppig gjentoges, var fuldbegrundet i den indbyrdes Kjærlighed dem i mellem, og tillige ogsaa af den forladte Stilling Louise befandt sig i paa denne Kant af Landet hvor hun ingen havde at tye til. Under disse hendes Besøg fik jeg endnu rigere Anledning til at iagttage hendes ædle Carakter og opofrende Kjærlighed for min svage Moders Pleie. Dette i Foening med den Harmoni der fandt Sted mellem vor Religiøse Anskuelse, og som under den voxende Fortrolighed fandt sin Udtalelse, bandt vore Hjærter stedse fastere sammen og knyttede det Baand som Døden først løste.

Jeg var dengang efter mine egne Anskuelser vistnok altfor ung til at tænke paa en snar Forbindelse, ligesom mine Resourcer ogsaa suntes at lægge uoverstigelige Hindringer i Veien derfor; men fra en anden Siide betragtet, tiltrængte min Syge Moder en kjærlig Pleierske og denne fandt i fuldt Maal i Louise Carstensen. Efter saaledes at have overveiet Sagen med min Moder og erholdt hendes Samtykke, overlod jeg denne viktige Sag i Guds Haand med ydmyg Bøn om hans Aands Veiledning til at træffe det rette Resultat i dette for Tiid og Evighed vigtige Skridt. Og følgen deraf blev, at den usynlige Haand der saa vidunderlig havde stiftet dette Bekjendtskab ogsaa ønskede og billigede vor Forening. Som et stærkt talende Bevis paa hendes ædle Carakter skal jeg tilføie, at forinden hun samtykkede i min Begjering bad betænke at hun bar paa et skrøbeligt, uheldbredi Legeme, hvilket muligens kunde have til Følge at jeg senere vilde fortryde mit Valg og derved gjøre os begge ulykkelige for Livet. Hertil svarede jeg af Hjertets fuldeste Overbevisning, at hendes svage Legeme og forladte Stilling,

ar for mig en saa meget større Opfordring til at vedblive min Begjæring, som hendes uheldige Stilling havde Krav saavel paa min som ethvert godt Menneskes Bistand, og som jeg ved Guds naadige Bistand vilde bevare. - Efter denne min Erklæring tog hun den tilbudte Haand og for første Gang, 18^e May 1829, smeltede vore Hjærter og Læber sammen til den hellige Pagt, som jeg troer knyttet af Gud selv, ingen af os senere angrede, idet vi tillige forenede vore Bønner om den algode Faders Velsignelse over den sluttede Pagt.

Min kjære Moders Sygdom tiltog i en foruroligende Grad hvorfor det besluttedes at vor Forening skulde finde Sted i Løbet af Sommeren. Her maa jeg tilføie at Louises Fader var Gaardbruger Carsten Halvorsen Aase i Borgund Sogn i Romsdalen, at hun tidlig fik Stedmoder, der formodes ikke ganske uden Skyld i at det ubetydelige Bensaar antog saa store Dimentioner. Gud alene ved det; ham tilhører Dommen. Ved Præsten Kjelstrups Forflyttelse fra Romsdalen til Aas Præstegjeld fulgte Louise Familien som Huusholderske, men Bestyrelsen af en saa stor Husholdning overanstengte det syge Been og havde hendes Indlæggelse paa Hospitalet til Følge, men som hun efter 14 Maaneders Forløb forlod uhelbredet.

Da Louise som forhen bemærket, ingen Familie havde her paa denne Kant av Landet, blev det underhandlet med Præsten Kjelstrup i Aas om at vort Bryllup kunde foregaa der, hvilket han paa Grund af godt Bekjendtskab til Louises Fader indgik paa, og blev, om end tarveligt, dog noksaa net arrangeret af Præstefamilien, der samtlige elskede Louise som en Beslegtet. Saaledes knyttedes i Aas Hoved Kirke den 13. Septbr. 1829 den Pagt som gennem 43 Aar forskjønnede vor Livsbane. Ja, da Herrens Velsignelse, som af hans Tjener lystes over os, da blev vi i riigt Maal tildel for dette Liiv og jeg troer ogsaa for det tilkommende. Dagen efter droge vi Livsglade og lykkeligø til Byen for at tage fat paa den os af Gud anviste Livsgjærning.

Efter flere Aars smertefuldt Sygeleie hensov min kjære Moder stille og Gudhengiven den 1.te Septbr. 1830. Ogsaa hendes jordiske Støv trygt hviler i det nuværende gamle Gravsted. Den 4^e Octbr. s. Aar nedkom min kjære Louise efter svære Smerter med sin førstefødte Søn,^{x)} og fik navnet Charles Emil. Daabshandlingen udførtes af daværende Stiftsprost Sigvart.

Faddere vare: Garver Petter Holm og Kone Maren født Borgen og Jfr. Louise Borgen. Confirmeret af daværende Stiftsprost Arup April 1846.

For ikke at lade Noget uforsøgt, der kunde give muligt Haab om Helbredelse for den kjære, som jeg havde paalagt en saa omfattende Liivsgjærning som Hustru og Moder, fik jeg hende overtalt til at forlade Huus og Barn og gjøre en Tour til Kjøbenhavn Sommeren 1831 for muligens at finde der, hvad herværende Læger ikke magtede; men efter et 3 Maaneders Ophold der, maatte hun desværre vende tilbage igjen med uforrettet Sag. Under dette hendes Ophold, da blev Emil angrepen af en voldsom Lungebetændelse der truede stærkt med Døden. Men Gud være lovet! Ved Moderens Hjemkomst 25 Septbr. var han, skjøndt ikke fuldt Aars gammel,

x) hvilken af Moderen selv bares til Daaben den 2. Januar 1831,

allerede saa rask igjen at han med aabne Arme ilede den kjære Moder imøde, for hvem gjensynet af Ægefelle, Barn og Huus i god Behold, vist var et af Jordlivets saligste Øieblikke. Mine Følelser i den Anledning vil jeg ikke forsøge at skildre, thi dertil er min Pen for fattig.

Den 17. August 1832 nedkom atter min kjære Louise med en velskabt Søn som blev døbt 2.^e Decbr. s. Aar ogsaa af Hr. Sigvardt og som i Daaben fik Navnet Carl Ludvig. Faddere vare: Maren Hansen, Marie Thvether, Jfr. Kiene, Major Ytterborg, Garver O. Forseth og Dr. Hans Tvether. Hans Liiv blev kort, thi allerede

19. August 1833 tog Frelseren ham i sin Favn. Dette var vistnok et haardt Stød for det ømme Moderhjerter, men den Herre som saarer, han er ogsaa bedste Læge.

Aar 1834 den 11 May nedkom atter min kjære Louise med en velskabt Datter som blev døbt 25. Juni s. Aar af Stiftsprost Munch og som i Daaben fik Navnet Emma Chatinka. Faddere vare: Barnets Moder, Jfr. Bolette Rumelhof, Farver H. Hansen og Garver O. Forseth. Confirmeret af Pastor Wexels.

Aar 1835 den 20 Juli skjenkede Gud os atter et velskabt Pigebarn som blev døbt 2. August s. Aar af residerende Capelan Lieungh og som i Daaben fik Navnet Bernhardine Eleonore. Faddere vare: Mad. Anne Forseth, Jfr. Kaja Hansen, Jfr. Thoresen og Garverne P. Holm og H. Borgen. Født og døbt på Fødselsstiftelsen. Confirmeret af Pastor Wexels.

Aar 1836 den 18. Septbr. nedkom atter min elskede Louise med en velskabt Datter som blev døbt 29 s. M. af personel Capelan Sigvardt og som i Daaben fik Navnet Laura Amalie. Faddere vare: Fru Martha Holm, Jfr. Randine Forseth, Jfr. Kaja Hesselberg, Kjøbmand O. Freng, P. Reiersen og Farver P. Sørensen. Født og døbt paa Fødselsstiftelsen. Confirmeret af Pastor Wexels.

Aar 1838 den 29 October skjenkede Gud os atter en velskabt Søn som i Daaben den 30. December s. Aar fik Navnet Wilhelm Frithjof. Faddere vare: Mad. Marthe Lilloe, Jfr. Frederikke Jensen, Kjøbmand Søren Hansen, Reprator Jens Holm og Student Gjestvang. Født og døbt i Hjemmet. Confirmeret af Pastor Wexels.

Aar 1842 den 31 Juli nedkom atter min kjære Hustru med en velskabt Søn, som blev den sidste, og som i Daaben den 30. Octbr. s. Aar fik Navnet Carl Arthur Ludvig. Faddere vare: Mad: Schjerden, Mad. Borgen, Jfr. Holm, Jfr. Bergersen, Kjøbmand P.W.W. Kildahl og Garver H.J. Schou. Confirmeret av Pastor S. Bruun.

Vaaren 1837 flyttede vi ind i P. Reiersens forrige Gaard Nr. 1 Lille Grændsegade; som jeg ved Auktion i hans Dødsboe havde kjøbt Høsten 1836, hvorved jeg fik Anledning til at udvide min Bedrift. Nogen Tiid derefter solgte jeg Nr. 21 i Pilestrædet til Enkefru Grøntvedt, hvor vi havde bott henved 10 Aar. I disse 10 Aar havde Gud velsignet vore fælleds Bestræbelser saa rigeligen at jeg saa mig istand til at købe en Deel af mine Oldeforældres Eiendom Borgen som netop da falbødes til Salg. Den 30. April 1838 blev jeg Eier af den, men har senere solgt en Deel til Consul Andersen og en Deel til H.A. Haavind; den sidste eies nu af Skrædder M. Dahl i Christiania.

Sommeren 1841 foretog min kjære Louise ledsaget af sin førstefødte Søn Emil en Tour til Romsdalen for at gjense og tage Farvel med sin gamle Fader og øvrige Familie, Venner og Kjendte. Jeg skydsede dem med egne Heste og Vogn til Minde i Eidsvold, og hentede dem derfra Hjem igjen efter omtrent 6 Ugers Forløb. Afskedens Time var tung, men saa var gjensynet saa meget saligere da jeg i en Regn og Stormfuld September Aften hørte Jernbarden, som eneste Dampskib paa Mjøsen dengang, komme klæppende til Minde og ile i den elskedes Arme og berette at Huus og Børn var i god Behold hjemme.

Ved Auktionen over Garver Juels Opbrudsboes Gaard Nr. 1 og 3 i Broegaden den 13 Martz 1849 blev jeg høistbydende med 14000 Sp. og det gjorte Bud, af Boets Vedkommende, paa Stedet aproberet. Uafgjorte Skatter og Renter samt Omkostninger forøgede Kjøbesummen til ca. 15000 Sp. Forinden jeg gjorde dette store Skridt havde jeg sikret mig D^rHr. Ytterborgs, Forseths og Schous Bistand saavel til Caution for Handelen som til de Laan jeg senere tiltrengte for at gjøre Eiendommen indbringende og skiket for min Bedrift. Saasnart jeg var bleven Eier, søgte jeg saagodtsom mine indskredede Kundskaber tillod det at lægge Plan for benyttelsen af de mange, men tildels unyttige Bygninger som var spredt over en stor Deel af Tomten, hvis Grundareal androg til ca 17000 Alen².-

Efter nogenlunde at være kommen paa det reene hermed afsluttedes Akkord med Muurmester Lyhr om Opførelsen af Garveribygningen og samtidig hermed paa-begyndtes Nedrivningen af de mest unyttige og ubrugelige Bygninger for at give Plads for denne og andre brugelige. Dernæst tages Hovedbygningen under Forbedring. Det skarpe Hjørne brækkedes, de gamle Vinduer ombyttedes med nye mer tidsmæssige rundt hele Facaden til begge Gader, flere nye Gadedøre med Steentrapper; Porten flyttedes fra Broegaden til Storgaden; Handelsbequemmeligheden som var paa Hjørnet flyttedes ned til Broegaden⁴⁹ saagodtsom den hele Indredning erstattedes med nyt i det casseredes Sted. Hertil kom en stor Deel Forandringer ved Udhuusbygningerne for at gived det Heele et nogenlunde bedre Udseende. Jeg tilstaaer at jeg endnu efter 24 Aars Forløb, gyser ved Tanken om hvad Ordningen af dette haver kostede mig at gennemføre; og dog trøster jeg med Overbevisningen om at intet af Vigtighed ble forsømt hverken hvad Garveriet eller Landeiendommen angik. Jeg havde dengang intet solgt af Borgen.

Hovedspørgesmaalet var at faa Alt saa betids færdigt at samtlige Boliger kunde tages i Brug fra Høsten s. Aar, hvilket ogsaa lykkedes, thi Kjøbmand Gundersen og Farver Østbye flyttede ind lidt før, de øvrige Familier maatte oppebie Flyttedagen. Vor Bequemmelighed var allerede færdig i August, men paa Grund af Garveriets vidtløftige Indredning og Flytning, tog vi den først i Brug Februar 1850. Som noget der har præget sig dybt i min Erindring maa jeg tilføie, at da min hedengangne Louise efter Indflytningen nogenlunde havde overskuet det Heele, tog Plads ved min Side i den gamle Sofaen, som endnu staar paa samme Sted og med glædes Taarer takkede Gud som havde beskikket hende en saa trofast Forsørger; hertil føiede jeg, at vi, som begge opvoxede i armod, udi Hytte, havde fuld

Grund til at udbryde med den hellige Sangen, "Ja fremfor mange andre mig,/ Du har velsignet faderlig"./ Vistnok maa jeg, og formentlig de fleste med mig, med Bludsel bekjende, at vor Taknæmmelighed lige overfor denne Guds riige Velsignelse ikke altid er saa troende og varm som hans store Kjærlighed fortjener. Det næste Spørgsmaal var Penger, men for disse stod det heller ikke fast, thi paa de nævnte Herrers Navne, reistes i Aarets Løb over 6000 Sp., men at faa disse takkede igjen, var en haard Kamp. Vi havde nu boet i Grændsen i 23 Aar og ved Flytningen til en ganske modsat Kant av Byen, tabte saagodtsom alle ældre Forbindelser, og at stifte nye gaar ikke saa ganske glat. Mørkt saa det ud i de første 2 å 3 Aar; men den Gud paa hvem jeg fra min tidligste Ungdom har bygget mit Haab, saavel for Tiid som Evighed, svigtede heller ikke i denne Nød. Mit Hjertets Valgsprog har altid været og Gud lade det altid blive: "Søger først Guds Riige og hans Retfærdighed saa skal ogsaa det andet vorde os tildeel."

I løbet af Sommeren 1851 solgte jeg Gaarden i Grendsen til Kjøbmand Lønseth, herved lettedes for en Deel den tunge Byrde jeg havde paadraget mig, thi skjøndt med stort Tab, solgte jeg strax hans Obligation og dækkede derved en Deel af den store Gjeld jeg havde paadraget mig saavel ved Byggearbeidet, som ved at forsyne det store Garveri med de fornødne Raastoffe. 1852 blev jeg paa Grund af Endossemanng for Ole Borgen nødt til at kjøbe Eiendommen Kudskebakken, men som jeg dog efter 2 å 3 Aars Forløb, og efter at have forbedret Bygningerne noget, igjen Solgte til Tandlæge Tobiesen uden synderlig Tab.-

Udlæg af Contanter, saavel som Tidsspilde, er jo vistnok i Regelen Tab, men dette er de almindelige Følger af saadanne Foretagender.

1853 blev jeg ligeledes nødt til at kjøbe Eiendommen Stafteberg i Vang paa Grund af Endossemanng for Garver Hans Haugh(?) for derved muligens at undgaa altfor stort Tab, hvilket ogsaa, efter at have udholdt en Høiesterets Proces, i Anledning en Stedet ved gammelt Privilegium tillagt Udskjenkningsret under de aarlige Vaabenøvelser dersteds, nogenlunde lykkedes. Imidlertid foraarsagede ogsaa denne Eiendom mig betydelige Udlæg af Contanter og megen Tidsspilde ved Reiser.

Da dette nedskrives i Haab om at det senere hen i Tiiden kan interessere at gjennemlæse disse Blade, er det vel overflødig at tilføie, at saavel Ole Borgen og Kone, som Hans Haugh og Kone i flere Aar havde været i vort Brød som Tjenere.

Den 13 Septbr. 1854 feirede vi efter 25 Aars lykkeligt Ægteskab vort Sølvbryllup paa Borgen i vore Børns og nogle gode Venners og Veninders Selskab.

I denne Anledning holdt Sven Bruun Festtalen, hvori han med sin bekjente Veltalenhed i meget smukke Ord tolkede saavel Dagens som det ægteskabelige Livs store Betydning, for den enkelte, som for Menneskeslægten i sin helhed.

Virksomheder af det aabne Been som min Louise i saa lang Tiid havde gaaet med, tiltog i den Grad at det truede med at berøve hende Livet. Efter at have konsulteret Professor Foss med flere, blev endelig Amputasjon besluttet i Haab

om et heldigt Resultat, hvilket Foss dog ikke sikkert kunde forutsige. Denne sørgelige Forretning blev udført i Dagligstuen 15. Decbr. 1856, og jeg maa tilstaa at dette var den mørkeste Dag i mit Liiv; thi uagtet jeg ikke slap den elskedes Haand under hele Operationen, der varede i fulde 2 Timer, havde vi, uvisse om Udfaldet, sagt hinanden Farvel for dette Liiv. Men ogsaa her var Herrens Miskundhed stor og riig. Alt gik godt, og ved omhyggelig Pleie gjenvandt den kjære saasomt som Omstendighedene tillod det Sundhedens fulde Kraft til sin trosgjerning. Efter fuldendt Forretning ærklærede Foss at hun neppe havde levet et Aar til med det syge Been, medens hun efter at være skildt derved levede i fulde 18 Aar. Efter Amputationens heldige Udfald, blev det selvfølgelig Spørgesmaal om et kunstigt Been, og da Foss troede dette forarbejdet saaledes at Kneledet fort kunde bevegges, blev det overdraget ham at underhandle med Gallus, som den han troede dueligst, derom isaahenseende. - Det lykkedes imidlertid ikke Gallus at løse den Opgave Foss havde sat ham, thi efter forskjellige Forsøg i løbet af et halvt Aar, maatte Ideen opgives.- Min kjære Louise maatte imidlertid betjene sig af en tidligere anskaffet Krykke, hvilket i høi Grad besværer liggjende tilsynet ved Huusets Anliggender, samt Muligheden af at komme udenfor samme. I Haab om at faa det kunstige Been færdigt i løbet af Vinteren, blev Noras Bryllup med Henriksen bestemt til Vaaren 1855, men da dette Haab slog fejl, maatte hun saagodtsom fra Stuen uddele de fornødne Befalinger og ordne det Heele uden personlig Deeltagelse; men hendes Dygtighed som Huusmoder i Forening med en fast og stærk Villie fornægtede sig heller ikke her, thi det Hele blev meget net og godt arrangeret. -

At min kjære Louise inderlig ønskede en Fod som kunde inddrages naar Legemet befandt sig i siddende Stilling, var jo ganske rimeligt; og da jeg ligesaa inderlig ønskede at tilfredsstille denne hendes billige Fordring, henvendte jeg mig til gamle Bøsssemager Gjerstad, og udviklede for ham saa godt jeg formaaede, Ideen om et saadant kunstigt Been hvori Kneet kunde hvile, men som ved et Led, selve det kunstige Been, kunde inddrages i siddende Stilling og igjen strammes eller rettes naar hun reiste sig.- Efter at have hørt min Ide, paatog han sig Forsøget og udførte det til vor fælles fulde Tilfredshed; thi nu kunde hun ikke alene bedre varetage sine huslige Sysler, men tillige komme udenfor Huuset og deltage i Liivets uskyldige Glæder. - Jeg udtaler blot den nøgne Sandhed naar jeg tilføier at Glæden over det heldige Resultat var ligesaa stor hos mig som hos hende, thi uden hendes Deltagelse havde Selskabslivet intet tillokkende for mig.-

Aar 1856 blev paa Grund af Dødsfald saagodtsom den heele Pantegjeld der hvilede paa Nr. 1 og 3, ca 12000 Sp, opsat til Udbetaling og Deling mellem vedkommende Arvinger. For at lette Dækkelsen af denne store Sum, lod jeg Eiendommen ved Kartforretning deles i fem forskjellige Nr. saaledes: N.1, N.3a 3 og B C lagdes til Brogaden og den nordligste Deel fik N. 34 B til Storgaden. Dette heldige

Arrangement hvorved jeg aabnede Adgang til passende Laan paa de forskjellige Deele dækkede tilstækkeligt den opsagte Capital, men fristede tillige til at jeg gik paa Part med min Svigersøn Henriksen, som dengang boede paa Kongsvinger, om Kjøbet at N.25 paa Grønland med tilhørende Tomt ca 22000² Alen, hvilken han troede at kunde bruge med Fordeel til Oplag af Last og Bygningsmaterialer. Den heele Eiendom var i en ynkelig Forfatning, hvorfor jeg som boede i Byen paatog mig Udførslen af de nødvendige Forbedringer saavel af Bygninger som Tomten; hvorved jeg var stærkt optaget heele Sommeren 1857 of som for os begge fordrede contant Udlæg af over 6000 Sp. For min $\frac{1}{2}$ Part 3000 Sp. fik jeg, da Henriksen senere overtog det Heele, Pant i Eiendommen, som endnu hviler paa den.

Ved den forhen omtalte Kartforretning blev Linien trukket paa skraa gennem en ældre Fløibygning som benyttedes til Bondestuer. For at give N.1 og 3 a den ved Forretningen bestemte Linien, maatte altsaa denne ned og i den Sted opførte jeg 2de Fløie en til hvert N., og med det samme bestemte jeg meg til bedre at bebygge 3 a, den indeholdt før kuns Handelsleiligheder. Dette Byggearbeide fuldførtes 1859 og fordrede et contant Udlæg af 8000 Sp., men som ved heldig bortleie meget godt forrentedes.-

Imidlertid hendlaa Tomterne 3b og 3c uden synderlig Benyttelse, men da jeg fra de foregaaende Byggearbeider havde endel Materialer liggende ubenyttede, besluttede jeg Opførslen af et Pakhus paa N.3b, thi Mangel paa Penge nægtede mig at bebygge Facaden til Gaden; Under Opførelsen heraf blev det imidlertid bortleiet og indrettet til Bogtrykkeri.

Dette Byggearbeide kostede henved 2000Sp. men som ogsaa forrettede sig godt. Høsten 1866 led jeg stærkt af Gigt, hvorfor jeg efter Lægens Raad besøgte Sandefjord Bad Sommeren 1867 med heldigt Udfald, thi siden den Tiid har jeg Gud ske Tak været taalig før. Efterat jeg ved Guds Riige Velsignelse og en kjærlig og trofast Hustrues Siide havde virket som Mand og Borger i henved 40 Aar besluttede jeg mig 1868 til at ophøre med min Bedrift som Garver og overlade saavel Garveriet som min Boutik til Emil i mod en passende Leie, dog blev Lodsbeholdningen(?) først realiseret 1871 og 1872.-

Palme Søndag Morgen 1869, altsaa efter henved 40 Aars lykkeligt Samliiv, indtraf en pludselig og sørgelig Forandring i den lenge Soelskins Dag den algode Fader havde forundt os at opleve, i det min kjære Louise blev rammet af et Hjernetilfælde som for en Deel berøvede hende Tankernes fulde Brug. Men Gud være lovet, saa haardt som dette Støt end var, blev Tilstanden dog ikke værre end at jeg kunde have hende i Hjemmet og passe og pleie den Kjæreste der, hvilket jeg nu, efter at have afsluttet min Virksomhed, havde saa meget bedre Anledning til end om dette sørgelige Tilfælde havde indtruffet i en tidligere Periode af vort Samliv. Under denne sin beklagelige Tilstand var hun dog for det meste lægemlig rask og forlod daglig Sengen indtil hun den 20 Decbr. 1872 rammes af lignende Tilfælde

Intet ganske berøvede hende Brugen af Tungen og den venstre Side. Hun kunde herefter intet meddele, men Sandserne var dog for en Deel tilstede, thi naar jeg i disse sidste 4 Dage hyppig tog hendes Haand, følte jeg godt at hun trykkede den og forsøgte at tale, men kunde intet fremføre uden en svag uforstaaelig Rallen og et kjærligt Øiekast, indtil hun Julenat precis kl. 12 drog det sidste dybe Suk og det ædle Hjærte brast, men saavidt jeg kunde skjønne, uden Smerter. Den 30 December s. Aar blev hun begravet fra Hjemmet. Stiftsprost Tandberg sagde hende paa vore Vegne et kjærligt Farvel, og ledsaget til Graven af et talrigt Følge nedlagdes den jordiske Støvhylse i det gamle Familie-Gravsted.

Ja, elsket og savnet, men vi sees igjen. "Vær lovet Gud jeg troer forvist/ I Død er Lys ved Jesus Christ". Om føie Tiid kommer Vandrebudskabet ogsaa til mig, da skal ingen Skilsmisse mere finde Sted. Herrens Ord er et evigt Ja og Amen. Da jeg formoder at I kjære Børn freder Forældres Grav, tilføies: at Fornyelse skeer Januar 1891.

Ved Skjøde dateret 23 Febr. og 24 Marts 1870 solgte jeg tomten N.3c til Farver Østbye for 2000 Spd. paa meget moderate Betingelser, hvor han byggede saavel Farveri som et stort smukt Vaaningshuus, men efter fuldført Bygningsarbeide blev det en Nødvendighed for ham at optage et saa stort Laan som mulig og for at opnaa dette maatte Pantet frigjøres for andre Heftelser hvorfor han indbetalte til mig hele Kjøbesummen for at skaffe første Prioritet.

Da Østbye efter at have boet tilleie hos mig i 21 Aar, flyttede ind i sin nye Gaard, ønskede jeg ikke længere at bibeholde Farveriet til bortleie, men indredede Lokalerne tiltvende Familieleiligheder, en i hver Etage, dette kostede mig 6 a 700 Sp. uden dog et indbringe meer Leie end den af Hr. Østbye tidligere og i flere Aar betalte. Ved Skjøde af 3. December 1870 .....solgte jeg N.3b med Bogtrykkeriet til Hr. Jensen for 4000 Sp. paa følgende Betingelser: a) Overtagelse af Pantegjeld til Bankafdelingen hersteds Sp.765. b)Contant ved Kjøbet Sp.535. c) Jensens Obl. for resterende 2700. Tilsammen 4000 Sp. Av denne sin Pantobligation, betalbar i 15 Aar, svarer Jensen 5% pro Anno der tilligemed Capital Afdragende erlægges hver 11. Juni og 11 December. Hidindtil er dette gaaet i Orden.

Efterat Jensen har opført en ny Bygning og betydelig forbedret den ældre saa at den samlede Brandtaxt nu er ca. 10.000 Sp. har jeg veget Prioritet for ca. 4000Sp. til Hypotekbanken og for 2500 Sp. til Christiania Overformynderi. Til Opservation.- Ved Skjøde dateret den 17^e Febr. og 22 April 1873 solgte jeg Gaarden N.3 A i Brogaden til Hr. Kjøbmand O. Schjøøl for omforenet Kjøbesum 15.000 Sp. paa følgende Betingelser: a) Overdragelse af Pantegjeld Sp. 5349. - b) contant ved Kjøbet Sp. 2000.- c) Hr. Schjøøls Obl. for resterende Sp. 7651.- Tilsammen Sp. 15000.- Af denne sin Obl., betalbar i 20 Aar, svarer han 5% aarlig Rente, hvilke erlægges samtidig med Capital Afdragene hver 11. Juni og 11. December.- Første Afdrag 11/12 73 betalt med 241 Sp.- De øvrige Afdrag hvergang med 190 Sp. Paa Forlangende af Hr. Schjøøl er jeg eller senere Eiere af Gaarden N.1 ifølge

Skjødet forpligtede til at lade gjenmure 2^e i Garveribygningens østre Gavl værende Vinduesfag som vender indtil N.3a.- Fra Vaaren 1874 overtager Emil den Deel af Garveribygningen som staan paa Grunden N.1 i Forening med N. 34 b til Storgaden for den mellem mig og ham med samtlige herværende Børns Samtykke confirmerede Kjøbesum 12000Sp. som med lovlige Renters Svarelse bliver Staaende saalænge jeg lever eller ikke anderledes bestemmes. Hvad der ved min Død, saavel heraf som af hans øvrige Gjeld til Boet, tilfalder de øvrige Børn, haaber jeg at der vises ham som den førstefødte al mulig Moderation. Skjøde er endnu ikke udfærdiget.- Jeg har saaledes kuns igjen den øvre Deel af Borgen i Aker og Hjørne-Gaarden N.1 i Broegaden, hvilke ogsaa forsøges solgte under nærværende heldige Periode.-

12/3-74 C. Borgen.

Efter saaledes i Korthed at have skildret det lille Bekjendtskab jeg har til Familieforhold i Forening med min og den kjære hedengangen Hustrues Livsvirksomhed; kan jeg ikke nægte mig den Fornøielse at tilføie nogle Brudstykker af hendes tidligere Liiv, funden i hendes Gjemmer og skrevne af hendes velbekjendte Haand, hvilke jeg betragter som sande Reliquier, og som jeg haaber ogsaa for Eders kjære Børn vil have sin store Nytte at bevare paa Liivets Vei.- Jeg maa desværre beklage at af den lille Bog hun har ført paa Hospitalet, er en Deel Blade udklippede, men det tilbageværende er tilstrækkeligt til at godtgjøre vore fællets Livsanskuelser for Tiiden og Evigheden, nemlig:"At Guds frygt med Nøisomhed er en stor Vinding".

Aar 1828 14 Juli

I Dag er det otte Maaneder siden jeg tog til Rigshospitalet. Gud du som er almægtig, viis og god du give mig Taalmodighed.-

"O Gud din Skabning ydmyg kneler

"Og bringer dig sin stille Bøn;

"Du Herre nu mit Bryst beskjeler

"O skab dig der en Bolig skjøn,

"O dette Tempel i mit Bryst,

"Fra Synden vend du det bevare;

"Da vandrer jeg foruden Fare

"Min Vei med Rolighed og Lyst.

"Det Haab til dig det lindrer Nøden

"For hver som trolig søger dig,

"Det styrker, trøster selv i Døden

"Enhver som holder fast ved dig.

"Min Gud jeg aldrig skal forglemme,

"Din Viisdom og din Miskundhed,

"Med Haab og Troe skal jeg istemme

"Din Lov i Tiid og Evighed.